

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΚΟΙΝΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ι^η Εκπαιδευτική Σειρά

ΠΡΟΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1995 - 1996

**Εισήγηση Ε.Σ.Σ.Δ.
στο Εκπαιδευτικό Συμβούλιο
Ε.Κ.Δ.Δ.**

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΠΡΟΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Σκοπός της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης είναι η παραγωγή στελεχών ταχείας εξέλιξης (fast stream) για επαγγελματική σταδιοδρομία στις Υπηρεσίες της Κεντρικής και Περιφερειακής Δημόσιας Διοίκησης, των Ν.Π.Δ.Δ. καθώς και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Α' και Β' βαθμού), μέσα από μια μακράς διάρκειας εκπαίδευσης, περίπου 2 - 2,5 ετών.

Στόχος του προγράμματος σπουδών της Προεισαγωγικής Εκπαίδευσης είναι να αποκτήσει η Δημόσια Διοίκηση διοικητικά στελέχη διαμορφωμένα με βάση τις πλέον σύγχρονες αντιλήψεις διοίκησης, άσκησης δημόσιας πολιτικής και λήψης αποφάσεων, με γνώση και εμπειρία του χώρου της μελλοντικής σταδιοδρομίας τους που επιτυγχάνεται μέσω της πρακτικής εκπαίδευσης στο Δημόσιο Τομέα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, με ικανότητα αποτελεσματικής χρήσης των νέων τεχνολογιών και με γνώση του ευρωπαϊκού ρόλου της Ελλάδας μέσω πρακτικής εκπαίδευσης στις αντίστοιχες υπηρεσίες.

Στα πλαίσια αυτά, η Σχολή καταρτίζει στελέχη που να μπορεύν να ενημερώνουν, να σχεδιάζουν και να εισηγούνται λύσεις στην εκάστοτε πολιτική εξουσία, καθώς και να υλοποιούν τις πολιτικές αποφάσεις με αντικειμενικότητα, σωστή γνώση και αμεριθληψία προσδίδοντας και κατοχυρώνοντας την συνέπεια στην λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης. Έτσι ώστε να συμβάλλουν:

- στην βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της Δημόσιας Διοίκησης
- στην αύξηση της παραγωγικότητας και της αποτελεσματικότητας της Δημόσιας Διοίκησης
- στην ορθολογικότερη κατανομή και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού
- στην ορθή και άμεση αντιμετώπιση των διοικητικών προβλημάτων
- στην προώθηση της αναπτυξιακής διαδικασίας στην χώρα
- στην ουσιαστική συμμετοχή της χώρας στην διαμόρφωση πολιτικών στον χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στον διεθνή χώρο
- στην αποτελεσματικότερη διπλωματική εκπροσώπηση της χώρας στο εξωτερικό.

Η προεισαγωγική εκπαίδευση των στελεχών της δημόσιας διοίκησης, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών της ΕΣΔΔ, γίνεται ως εξής:

1. Φάση Θεωρητικής Κατάρτισης.

A. Κοινή Φάση Σπουδών (7 μήνες). Όλοι οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν ένα κοινό υπόβαθρο γνώσεων μέσω θεωρητικών μαθημάτων και ασκήσεων, πάνω σε θέματα όπως θεωρία και πρακτική του management, μίκρο και μακρο - οικονομική πολιτική, διεθνή και κοινοτικά ζητήματα, συνταγματικό - διοικητικό δίκαιο, πληροφορική, στατιστική ανάλυση και ποσοτικές μεθόδους και εφαρμογές στη δημόσια διοίκηση.

B. Ειδική Φάση Σπουδών (7 μήνες). Οι εκπαιδευόμενοι παρακολουθούν Τμήματα τα οποία συνδέονται άμεσα με τις θέσεις επαγγελματικής απασχόλησής τους.

Ειδικότερα, λειτουργούν τα παρακάτω Τμήματα :

Τμήμα Γενικής Διοίκησης.

Με το πρόγραμμα σπουδών του τμήματος αυτού, επιδιώκεται η αξειδίκευση των εκπαιδευομένων σε θέματα διοίκησης, οικονομίας και κοινοτικής πολιτικής.

Τα πρόγραμμα πλαισιώνεται από μαθήματα όπως , ανάλυση και εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής, ανάλυση εθνικών και κοινωνικών τομεακών πολιτικών, οικονομική αξιολόγηση μέτρων και συνεπειών της πολιτικής, δημόσια οικονομική και νομισματική πολιτική, εφηρμοσμένη οργανωτική θεωρία και οργανωτικό σχεδιασμό, οργανωτική συμπεριφορά και διοίκηση ανθρώπινου παράγοντα, νομοθετική θεωρία και νομοτεχνική πρακτική.

Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Το πρόγραμμα είναι διαρθρωμένο γύρω από τα γνωστικά αντικείμενα και μαθήματα, - εκτός αυτών που από κοινού διδάσκονται με το Τμήμα Γενικής Διοίκησης, - θεσμικών και συγκριτικών θεμάτων τοπικής αυτοδιοίκησης, περιφερειακής και χωροταξικής πολιτικής και προγραμματισμού, καθώς και διαχείρισης περιφερειακών προγραμμάτων και κοινοτικών πόρων.

Η σημασία και αναγκαιότητα λειτουργίας του παραπάνω Τμήματος αποκτά ολοένα και περισσότερη βαρύτητα εν όψει του γεγονότος ότι η Περιφερειακή Διοίκηση έχει αναγκη εξειδικευμένων στελεχών, τόσο για την αποκέντρωση της Διοίκησης στην περιφέρεια, όσο και για την διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων στην περιφέρεια.

Οι απόφοιτοι προορίζονται να στελεχώσουν τις Κεντρικές και Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και αυτές της Περιφερειακής Διοίκησης, Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιαίκησης.

Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης.

Το πρόγραμμα είναι διαρθρωμένο γύρω από τα γνωστικά αντικείμενα και μαθήματα : Κοινωνικό κράτος : Κοινωνική πολιτική και κοινωνική διοίκηση, ανάλυση συστημάτων υγείας, τελιτική υγείας (Health Policy), διοίκηση νοσοκομείων, κανωνική ασφάλιση - πρόνοια , κοινωνική πολιτική της ειρωπαϊκής ένωσης .

Η σημασία και αναγκαιότητα λειτουργίας του Τμήματος είναι μεγάλη , λόγω του ότι οι Υπηρεσίες των Υπουργείων Υγείας - Γήροντος , Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθώς και τα Νημικά Πρόσωπα αυτού παρουσιάζουν αυξημένες ανάγκες σε εξειδικευμένο προσωπικό για τον σχεδιασμό, λειτουργία, διαχείριση των προγραμμάτων τους και αποτελεσματική εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής.

Οι απόφοιτοι προορίζονται να στελεχώσουν τις Υπηρεσίες και τη ΝΠΔΔ του Υπουργείου Υγείας - Πρόνοιας και Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων .

Τμήμα Εμπορικών Ακολούθων.

Με το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος αυτού επιδιώκεται η προσαρμογή της ελληνικής οικονομικής διπλωματίας σε επιτυχημένα διεθνή πρότυπα, ώστε να προωθηθούν τα οικονομικά συμφέροντα της χώρας στον διεθνή χώρο.

Το πρόγραμμα είναι κατεξοχήν εξειδικευμένο και διαρθρωμένο γύρω από τα γνωστικά αντικείμενα και μαθήματα του διεθνούς εμπαρίου , των διεθνών οικονομικών σχέσεων, του Marketing εξαγωγών , του διεθνούς και κοινοτικού οικονομικού δικαίου, οικονομικής και εμπορικής πολιτικής , εξαγωγικού εμπορίου και τραπεζικού συστήματος , ελληνικής εξωτερικής πολιτικής και πληροφοριακών συστημάτων διοίκησης.

Οι απόφοιτοι προορίζονται να στελεχώσουν τα Γραφεία Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων, που υπάγονται στις Υπηρεσίες Εξωτερικού του ΥΠΕΘΟ.

Τμήμα Ακολούθων Τύπου.

Με το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος αυτού επιδιώκεται η μεθοδική προσέγγιση των θεμάτων που πρέπει να γνωρίζει ένας Ακόλουθος Τύπου ώστε να ανταπεξέλθει επιτυχώς στις ανάγκες της σταδιοδρομίας του, καθώς αυτή εντάσσεται στην διπλωματική εκπροσώπηση της χώρας του.

Το πρόγραμμα είναι εξειδικευμένο και διαρθρωμένο γύρω από τα γνωστικά αντικείμενα και μαθήματα βασικών αρχών και πρακτικών επικοινωνίας, ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, εθνικών θεμάτων και διεθνούς δικαίου, δημόσιας οικονομικής πολιτικής και διεθνών οικονομικών σχέσεων, θεμάτων πολιτισμού και πολιτιστικής πολιτικής, συγκριτικών πολιτικών συστημάτων και πληροφοριακών συστημάτων διοίκησης.

Οι απόφοιτοι προορίζονται να στελεχώσουν τα Γραφεία Τύπου εξωτερικού στις Ελληνικές πρεσβείες, που υπάγονται στις Υπηρεσίες Εξωτερικού του Υπουργείου Τύπου.

Τμήμα Κοινοτικής Κατεύθυνσης.

Με το πρόγραμμα αυτό επιδιώκεται η παραγωγή στελεχών με εξειδικευμένες γνώσεις σε θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης και Κοινοτικών Πολιτικών με σκοπό την ενίσχυση της Ελληνικής Δημόσιας Διαίκησης με στελέχη εξειδικευμένα και ειδικά καταρτισμένα σε θέματα θεσμικά, οικονομικά, πολιτικά, και διαχειριστικά σχετικά με θεσμούς, όργανα, πολιτικές, προγράμματα, εξελίξεις και προοπτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επομένως, το πρόγραμμα είναι διαρθρωμένο γύρω από τα γνωστικά αντικείμενα και μαθήματα του θεσμικού και πολιτικού συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης της ενιαίας αγοράς, των κοινοτικών πολιτικών, της μακρο - οικονομικής κοινοτικής πολιτικής, της κοινής εξωτερικής πολιτικής και των εξωτερικών σχέσεων της Ε.Ε., της οικονομικής και πολιτικής γεωγραφίας των κρατών - μελών, των κοινοτικών διαπραγματεύσεων, καθώς και των πληροφοριακών συστημάτων διοίκησης.

Οι απόφοιτοι του Τμήματος προορίζονται να στελεχώσουν τις Δ/νσεις ή Υπηρεσίες Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των Υπουργείων ή ΝΠΔΔ ή της ΜΕΑ Βρυξελλών.

Καθ' όλη τη διάρκεια της θεωρητικής εκπαίδευσης, διδάσκονται αγγλικά και γαλλικά σε διάφορα γνωστικά επίπεδα, προσαρμοσμένα στις ιδιαιτερότητες των διαφόρων τμημάτων εξειδίκευσης της ΕΣΔΔ

Β' Φάση : Πρακτική εκπαίδευση.

Για την πρακτική εκπαίδευση των σπουδαστών επιλέγονται πιλοτικά προγράμματα μέσω των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης των Υπουργείων και των ΝΠΔΔ.

Η διεύρυνση των πρακτικών γνώσεων και η εξοικείωση με τη διοίκηση και των άλλων κοινοτικών κρατών, αποτελεί θετικό στοιχείο στο πρόγραμμα σπουδών.

Γ' Φάση : Συγγραφή Τελικής Εργασίας.

Η τελική εργασία αποσκοπεί στη συστηματοποίηση των θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων των εκπαιδευομένων και της ανάλυσης θεμάτων που σχετίζονται άμεσα με το τμήμα εξειδίκευσής τους.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ
ΚΟΙΝΗ ΦΑΣΗ

Α' Τρίμηνο

Τίτλος Μαθήματος : Στοιχεία συνταγματικού και γενικού διοικητικού δικαίου (2 ώρες)

Περίληψη

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται η δομή της έννομης τάξης, βασικοί θεσμοί και αρχές του Πολιτεύματος, οι πηγές του δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου.

Επίσης σκιαγραφούνται οι κατά το Σύνταγμα και τους νόμους κανόνες οργάνωσης της Δημόσιας Διοίκησης και προσεγγίζονται οι έννοιες της αρμοδιότητας των διοικητικών οργάνων και της διοικητικής πράξης, η διαδικασία έκδοσης των διοικητικών πράξεων και ο δικαστικός έλεγχος της δράσης της Δημόσιας Διοίκησης.

Τέλος, παρουσιάζεται σε γενικές γραμμές το νόμιμο καθεστώς που διέπει τους δημόσιους υπαλλήλους.

Θεματολογία Διδακτέας Υλης

1. Θεμελιώδεις αρχές του Πολιτεύματος - Θεμελιώδη δικαιώματα.
  - Μορφή του Πολιτεύματος
  - Αρχή της λαϊκής κυριαρχίας
  - Αρχή της διάκρισης των εξουσιών
  - Ατομικά δικαιώματα
  - Κοινωνικά δικαιώματα

2. Πηγές του δικαίου
  - Σύνταγμα
  - Νόμος
  - Έθιμο
  - Διεθνές δίκαιο
  - Ευρωπαϊκό κοινοτικό δίκαιο
  - Κανονιστικές πράξεις της Διοίκησης
  - Γενικές αρχές του δικαίου
  - Νομολογία
  - Ιεραρχία κανόνων δικαίου
3. Κατά χρόνο ισχύς νόμων και κανονιστικών πράξεων
  - Έναρξη και λήξη ισχύος
  - Αναδρομικότητα
4. Οργάνωση της Διοικήσεως
  - Κεντρικά κρατικά όργανα
  - Περιφερειακά κρατικά όργανα
  - Τοπική Αυτοδιοίκηση
  - Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου
  - Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου του δημόσιου τομέα
5. Αρμοδιότητα διοικητικών οργάνων
  - Εννοια αρμοδιότητας
  - Μεταβίβαση αρμοδιότητας
  - Συνέπειες αναρμοδιότητας

6. Διοικητική πράξη
  - Αρχή της νομιμότητας
  - Έννοια διοικητικής πράξης
  - Διακρίσεις
  - Διαδικασία παραγωγής
  - Ανάκληση
7. Δικαστικός έλεγχος της δράσης της Δημόσιας Διοίκησης
  - Διάρθρωση της δικαιοσύνης
  - Συμβούλιο της Επικρατείας
  - Τακτικά διοικητικά δικαστήρια
  - Ελεγκτικό συνέδριο
8. Γενικές αρχές δημοσιούπαλληλικού δικαίου
  - Συνταγματική κατοχύρωση της μονιμότητας
  - Υπηρεσιακές μεταβολές
  - Δικαιώματα και υποχρεώσεις δημοσίων υπαλλήλων
  - Πειθαρχική ευθύνη, πειθαρχικές ποινές
  - Λύση υπαλληλικής σχέσης

Ενδεικτική Βιβλιογραφία :

1. Ράϊκου Αθ., Συνταγματικό Δίκαιο, τ. Α. τεύχος α, 1989
2. Ράϊκου Αθ., Παραδόσεις Συνταγματικού Δικαίου - Θεμελιώδη δικαιώματα, τ. Β., τεύχος α, 1984
3. Τσάτσου Δημ. Συνταγματικό Δίκαιο, τ. Γ, Θεμελιώδη δικαιώματα, 1988
4. Σπηλλιωτόπουλος Ε., Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 1994
5. Φλογαΐτη Σπ., Διοικητικό Δίκαιο, 1989
6. Φλογαΐτη Σπ., Το ελληνικό διοικητικό σύστημα, 1987
7. Δαγτόγλου Π., Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, 1992

Ι' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

ΚΟΙΝΗ ΦΑΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α' Τρίμηνο

Τίτλος Μαθήματος : Γενικές αρχές οργάνωσης και διοίκησης
(2 ώρες)

Περίληψη

Στο μάθημα αυτό θα εξεταστούν οι οργανωτικές, λειτουργικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητες της Δημόσιας Διοίκησης ως ειδικού οργανωτικού φαινομένου καθώς και η έννοια του πολιτικο - διοικητικού συστήματος.

Θα γίνει μια σύντομη αναδρομή στην εξέλιξη της διοικητικής σκέψης και οργανωτικής θεωρίας.

Τέλος θα εξεταστούν όλες οι πτυχές του οργανωτικού και διοικητικού φαινομένου καθώς και οι ιδιαιτερότητες, τάσεις και σύγχρονες εξελίξεις του Δημοσίου Management.

Θεματολογία Διδακτέας Υλης

1. **Εισαγωγή** : Αναπτύσσεται η έννοια της οργάνωσης , η έννοια του διοικητικού φαινομένου , οι αλληλεπιδράσεις διοίκησης και οργάνωσης .

Η οργάνωση ως δομή , ως λειτουργία , ως δρων κοινωνικό υποκείμενο.

Εντοπίζονται οι οργανωτικές , λειτουργικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητες της Δημόσιας Διοίκησης ως ειδικού οργανωτικού φαινομένου και εισάγεται η έννοια του πολιτικο-διοικητικού συστήματος.

2. **Σύντομη αναδρομή** στην εξέλιξη της διοικητικής σκέψης . Η προϊστορία του διοικητικού φαινομένου και της οργανωτικής θεωρίας. Από τον Καμεραλισμό στην Γραφειοκρατία .

Οι δύο βασικές συνιστώσες της Διοικητικής σκέψης : θεωρία του κράτους και διοίκηση επιχειρήσεων .

Η Σχολή της Επιστημονικής Διοίκησης .

Η Σχολή των Ανθρωπίνων Σχέσεων και οι μετεξελίξεις της .

Συστημική προσέγγιση .

Θεωρίες της απόφασης .

Προσεγγίσεις της Διοικητικής Κουλτούρας .

3. ΠΤΥΧΕΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ .

- Η οργάνωση ως δομή , ως λειτουργία ως κοινωνικό υποσύστημα .
- Τυπική και άτυπη οργάνωση . Οργανωτικός σχεδιασμός – Οργανωτική διαφοροποίηση – Τμηματοποίηση – Εύρος εποπτείας.
- Η έννοια του σκοπού .
  - Στρατηγική
  - Τακτική
  - Σκοπός
  - Στόχος
  - Μέσα
- Τεχνικές στοχοθεσίας – Διοίκηση μέσω Στόχων (MbO)
- Θεωρίες και τεχνικές λήψης αποφάσεων
- Προγραμματισμός – Ελεγχος – Αξιολόγηση
- Διαπροσωπική Επικοινωνία – Οργανωτική Επικοινωνία
- Δυναμική Ομάδας – Συνεργασία – Υποκίνηση – Ιεραρχία
- Σχέσεις ενδιοργανωτικής εξουσίας – Συγκρούσεις
- Η οργάνωση και το περιβάλλον της
- Η Δημόσια Διοίκηση και το περιβάλλον της
- Η Δημόσια Πολιτική ως προϊόν του πολιτικοδιοικητικού συστήματος
- Το Δημόσιο Μάνατζμεντ
- Ιδιαιτερότητες , τάσεις , σύγχρονες εξελίξεις

Ενδεικτική Βιβλιογραφία :

1. H. KOONTZ, C. O' DONNELL, Οργάνωση και Διοίκηση, τ. Ι.Π. Παπαζήσης 1980.
2. Π. ΠΑΥΛΟΤΟΥΛΟΥ, Μάθημα Δ.Ε. Εκδ. Σάκκουλας 1983.
3. A. Μακρυδημήτρη, Θεμελιώδεις κατευθύνσεις στην Διοικητική σκέψη, Σάκκουλα 1986.
4. J. CHEVALLIER, Διοικητική Επιστήμη, Σάκκουλα, 1994.
5. K. Σπανού, Οργάνωση και εξουσία, Παπαζήσης 1992
6. N. MOUZELIS, Οργάνωση και γραφειοκρατία, Εκδ. Μαθιουλάκη - Ανδρονόπουλου
7. P. BLAU, THE DYNAMICS OF BUREAUCRACY, UNIN. OF CHICAGO PRESS , 1960.
8. C. BARNARD, THE FUNCTIONS OF THE EXECUTIVE, HARVARD UNIV. PRESS, 1960.
9. D. SILVERMAN, THE THEORY OF ORGANISATION, HEINEMANN 1970, 1984.
10. V. THOMPSON, MODERN OGANIZATION. UNIV. OF ALABAMA PRESS, (1961) 1977.
11. D. MC GREGOR, THE HUMAN SIDE OF ENTERPRISE, MACGRAW HILL, 1960.
12. J. MARCH, H. SIMON, ORGANIZATIONS, JOHN WILEY & SONS
13. A. DOWNS, INSIDE BUREAUCRACY, LITTLE, BROWN & Co, 1967.
14. A. ETZIONI, LES ORGANISATIONS MODERNES, DUCULOT 1971.
15. C. PERROW, ORGANIZATIONAL ANALYSIS, A. SOCIOLOGICAL VIEW, TAVISTOCK PUBLICATIONS (1970) 1979.
16. M. CROZIER, LE PHENOMENE BUREAUCRATIQUE, SEULL 1963
17. N. LONG, POWER AND ADMINISTRATION, PUBLIC ADMINISTRATION REVOLUT. 1949.
18. F. ROURKE, BUREAUCRACY, POLITICS AND PUBLIC POLICY, LITTLE BROWN & Co, 1984.
19. J. GAUS, THE ECOLOGY OF PUBLIC ADMINISTRATION, εις REFLECTIONS ON PUBLIC ADMINISTRATION, UNIV. OF ALABAMA PRESS, 1947..

20. P. SELZNICK, TVA AND THE GRASS ROOTS, HARPER AND ROW 1966.
21. L. NIZARD, ADMINISTRATION ET SOCIETE : PLANIFICATION ET REGULATIONS BYREAUCRATIQUES, REVUE FRANCAISE DE SCIENCE POLITIQUE 1973.
22. L. SFEZ, CRITIQUE DE LA DECISION, PRESSES DE LA FNSP, LA DECISION, PUF, QST.
23. A. WILDAVSKY, BUDGETING AS A POLITICAL PROCESS, INTERNATIONAL ENCYCLOPEDIA OF THE SOCIAL SCIENCES
24. C. LINDBLOM, THE SCIENCES OF " MUDDLING THROUGH ", PUBLIC ADMINISTRATION REVIEW 1959.
25. G. CAIDEN, ADMINISTRATIVE REFORM, ALDINE PUB. Co, 1969
26. CYRAPP, LA HAUTE ADMINISTRATION ET LA POLITIQUE, PUF 1986
27. F. DE BAECQUE, J - L QUERMONNE, ADMINISTRATION ET POLITIQUE SOUW LA CINQUIME REPUBLIQUE, P. FNSP, 1982
28. Α. ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ, Θεωρητικά παραδείγματα και οργανωτικές συνιστώσες στη διαδικασία των αποφάσεων, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών 68, 1988.
29. Χ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ, Η προετοιμασία της διοικητικής μεταρρύθμισης, Διοικητική Μεταρρύθμιση 7 / 1981 και 29 / 1987..
30. M. CROZIER, Οι κυβερνητικές οργανώσεις σε περίοδο αλλαγής, Διοικητική Μεταρρύθμιση 6/1981.
31. G. TIMSIT, C. WIENER, Διοίκηση και Πολιτική στη Μ. Βρεττανία, στην Ιταλία και στην ΟΔΓ., Διοικητική Μεταρρύθμιση 10 / 1982.
32. G. TIMSIT, Τα νέα πρότυπα διοικήσεως, Διοικητική Μεταρρύθμιση 3 / 1980.
33. Θ. ΤΣΕΚΟΣ, Ανώτατοι δημόσιοι υπάλληλοι, Διοικητική Μεταρρύθμιση 29 / 1987.

Ι' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ
ΚΟΙΝΗ ΦΑΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ

A' Τρίμηνο

Τίτλος Μαθήματος : Οργάνωση και θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2 ώρες)

Περίληψη

Το μάθημα αυτό εξετάζει τις παλαιότερες και τις νεότερες θεωρητικές κατασκευές πάνω στις οποίες στηρίχθηκε η οικοδόμηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης αργότερα, σε συνδυασμό με τις ευρύτερες πολιτικές και οικονομικές παραμέτρους οι οποίες συνετέλεσαν στην δημιουργία του Ευρωπαϊκού οικοδομήματος.

Ακολούθως εξετάζεται λεπτομερώς η λειτουργία των θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με περισσότερη έμφαση στους "κυριότερους" θεσμούς στην διαδικασία λήψης των αποφάσεων, δηλαδή το Συμβούλιο των Υπουργών, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Τέλος σε συνδυασμό με τα παραπάνω εξετάζονται οι κυριότερες κοινές πολιτικές ή και δράσεις της Ε.Ε. με έμφαση στην αναθεωρημένη Κοινή Αγροτική Πολιτική, την Περιφερειακή Πολιτική και την Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Θεματολογία Διδακτέας Ύλης

1. Ιστορικά προλεγόμενα. Οι Βρεττανοί και Σκανδιναυοί ομοσπονδιστές του μεσοπολέμου. Ο Β' παγκόσμιος πόλεμος και οι νέες διεθνείς ισορροπίες. Οι διεθνείς Οργανισμοί στην Ευρώπη μετά τον Β' Π.Π. Το σύστημα του Bretton Woods και οι νέες διεθνείς οικονομικές ισορροπίες. Η Συνθήκη του Παρισιού (1951) και η ΕΚΑΧ. Οι εξελίξεις έως το 1955. Η αποτυχία της Ευρωπαϊκής πολιτικής κοινότητας και η Συνδιάσκεψη της Μεσσίνας.
2. "Η reliance των ομοσπονδιστών, ο νεολειτουργισμός και η Συνθήκη της Ρώμης.

3. Το θεσμικό πλαίσιο της Συνθ. ΕΟΚ. Θεωρητικές καταβολές και πρακτική λειτουργία. Η συζήτηση για την "Πρώτη", "Δεύτερη", και "Τρίτη" Ευρώπη 1965 - 1980.
4. Οι εξελίξεις οι οποίες οδήγησαν στην Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη 1978 - 1985. Η Λευκή Βίβλος : Rational & περιεχόμενο.
5. Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη. Rational, περιεχόμενο και θεσμικές ρυθμίσεις.
6. Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, Αποτίμηση.
7. Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Γενική παρουσίαση
8. Το Ενιαίο θεσμικό πλαίσιο. Το Συμβούλιο των Υπουργών.
9. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
10. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
11. Τα νέα θεσμικά όργανα και το Δικαστήριο της ΕΕ
12. Η συζήτηση για το θεσμικό πλαίσιο εν όψει της Διακυβερνητικής Συνδιάσκεψης του 1996.
13. Συμπεράσματα. Ομοσπονδία, Συνομοσπονδία και Συναινετική Συνομοσπονδία.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

1. Ν. Μαραβέγιας - Μ.Ι. Τσινισζέλης (1995) "Η Ολοκλήρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ". Θεμέλιο.
2. Μ.Ι. Τσινισζέλης - Δ.Ν. Χρυσοχόου (1995). " Ευρωπαϊκή Ένωση και Δημοκρατία " Σιδέρης.
3. Π.Κ. Ιωακειμίδης (1995) "Η αναθεώρηση του Maastricht " Θεμέλιο
4. Λ. Τσούκαλης (1993) "Η νέα Ευρωπαϊκή Οικονομία " Παπαζήσης

Ι' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

ΚΟΙΝΗ ΦΑΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α' Τρίμηνο

Τίτλος Μαθήματος : Βασικές Αρχές Μικροικονομικής
Ανάλυσης

Περίληψη

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους σπουδαστές στο αντικείμενο και μεθόδους της μικρο - οικονομικής ανάλυσης.

Θα εξεταστούν επίσης και θα δοθεί έμφαση στη βασική θεωρία παραγωγής και κατανάλωσης καθώς και στο μηχανισμό της "αγοράς".

Η παρουσίαση των παραπάνω ενοτήτων θα συμπληρωθεί με μεγάλο αριθμό παραδειγμάτων σχετιζομένων με την κρατική ή άλλη συλλογική παρέμβαση, όπως φορολογία, συνδικάτα, κ.λ.π.

Θεματολογία Διδακτέας Υλης

1. Αντικείμενο και μέθοδοι της Μικροοικονομικής.
2. Θεωρία της χρονιμότητας και συμπεριφορά του καταναλωτή.
3. Μηχανισμός της λειτουργίας των αγορών : Ζήτηση και προσφορά, ισορροπία, ελαστικότητες και εφαρμογές.
4. Θεωρία κόστους παραγωγής.
5. Συμπεριφορά της επιχείρησης στον τέλειο ανταγωνισμό, στο μονοπώλιο, στο μονοπωλιακό ανταγωνισμό και στο ολιγοπώλιο.
6. Διανομή του εισοδήματος και προσδιορισμός των αμοιβών των παραγωγικών συντελεστών.
7. Εισαγωγή στη γενική οικονομική ισορροπία και την οικονομική ευημερία.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

"Μικροικονομική : Θεωρία και Εφαρμογές ", Γ. Κώττης και Α. Πετράκη - Κώττη (Το Οικονομικό, 1993).

Ι ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ
ΚΟΙΝΗ ΦΑΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α' Τρίμηνο

Τίτλος Μαθήματος : Ελληνική Φιλοσοφία και Πολιτισμός (2 ώρες)

Περίληψη

Ανάλυση και ανάπτυξη ελληνικής φιλοσοφίας. Η ελληνική φιλοσοφία ως πολιτιστικό και οικουμενικό αγαθό. Θα εξεταστούν επίσης οι σταθμοί στην πορεία του Νεο - ελληνικού Πολιτισμού, καθώς και η πολιτισμική ζωή στην σημερινή Ελλάδα. Τέλος θα εξεταστούν θέματα πολιτιστικής πολιτικής και διοίκησης.

Θεματολογία Διδακτέας Υλης

- Η ελληνική φιλοσοφία (Ε.Φ.) ως απαύγασμα του ελληνικού πολιτισμού
- Η Ε.Φ. ως σπουδαίο πολιτιστικό και οικουμενικό αγαθό
- Γέννηση , εξέλιξη , ανάπτυξη της ελληνικής φιλοσοφίας . Το παρόν και το μέλλον της ελληνικής φιλοσοφίας
- Περίοδοι και κύρια δόγματα της ελληνικής φιλοσοφίας
- Επίκαιρα ζητήματα , θέματα και φιλοσοφικά προβλήματα
- Μέθοδοι και επιχειρήματα (η χρήση τους και η σπουδαιότητά τους)
- Η κλασσική πολιτική φιλοσοφία των ελλήνων
- Οι αξίες και τα στοιχεία που συγκροτούν τον ελληνικό πολιτισμό . Η ουσία και η διαχρονικότητα του ελληνικού πολιτισμού (τέχνη , θεατρικός λόγος , ποίηση)

- Ο νέος ελληνισμός και η θέση του μέσα στο σύγχρονο κόσμο . Τα πολιτιστικά αγαθά και τα άξια στοιχεία του σύγχρονου ελληνισμού
- Η τεχνολογική πρόοδος και η ουσία του ελληνικού πνεύματος και του ελληνικού πολιτισμού.
- Οι αρχές και η φιλοσοφία της ελληνικής δημόσιας διοίκησης
- Η παρουσίαση και η διαχρονική ανάλυση θεμάτων όπως :
  - Πεζογραφία - Ποίηση
  - Θέατρο
  - Εικαστικές Τέχνες
  - Μουσική
  - Αρχιτεκτονική
  - Λαϊκός Πολιτισμός
- Η διαχρονική και συγκριτική παρουσίαση θεμάτων τέχνης από την προκλασσική περίοδο μέχρι την εποχή μας
- Θέματα πολιτιστικής Πολιτικής και Διοίκησης
  - Πολιτιστική Ανάπτυξη και Πολιτική
  - Κρατική Παρέμβαση στον Πολιτιστικό Τομέα
  - Σκοπός και Μέσα πολιτιστικής Πολιτικής
- Πολιτιστική Πολιτική Διεθνών Οργανισμών (Ουνέσκο , Συμβούλιο Ευρώπης)
- Κοινές Πολιτικές της Ε.Ε. και χρηματοδοτικά ζητήματα
- Συστήματα Πολιτιστικής Διοίκησης στις Ευρωπαϊκές Χώρες και Πολιτιστικοί Προγραμματισμοί στην Ελλάδα
- Κύριοι Πολιτιστικοί Φορείς στην Ελλάδα
- Βασικές Ρυθμίσεις του Πολιτιστικού Τομέα

Γ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ
ΚΟΙΝΗ ΦΑΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α' Τρίμηνο

Τίτλος Μαθήματος : Ποσοτικές Μέθοδοι και εφαρμογές στη Δημόσια Διοίκηση I (2 ώρ./εβδ.)

Περίληψη

Σκοπός του μαθήματος είναι να δώσει στους σπουδαστές όλες τις απαραίτητες γνώσεις σχετικά με τη χρήση των βασικών στατιστικών μεθόδων στο επίπεδο της μονοδιάστατης ανάλυσης (ανάλυση τιμών μιας μεταβλητής).

Η παρουσιάση των μεθόδων θα γίνεται με αναφορά σε συγκεκριμένα παραδείγματα που "προσομοιώνουν" θέματα από το χώρο της δημόσιας διοίκησης. Θα γίνεται προσδιορισμός προβλημάτων του δημόσιου τομέα και θα αναπτύσσεται μεθοδολογία ανάλυσής τους με σκοπό τη λήψη Αποφάσεων.

Θεματολογία Διδακτέας Υλος

1. Ο ρόλος των στατιστικών μεθόδων σε θέματα δημόσιας διοίκησης. Οι μεταβλητές και η μέτρησή τους. Οι κλίμακες μέτρησης και τα είδη των δεδομένων. Στατιστικές μέθοδοι και τύποις δεδομένων. Τα επίπεδα της στατιστικής ανάλυσης. Διατύπωση ζητουμένων.
2. Μέθοδοι Περιγραφικής Στατιστικής για την σύνοψη, περιγραφή και παρουσιάση ενός συνόλου δεδομένου (κατανομές συνχοτήτων, μέτρα θεσης και κεντρικής τάσης, μεταβλητότητας, ασυμμετρίας και κύρτωσης, γραφικές παραστάσεις).
3. Στοιχεία πιθανοτήτων (ορισμοί της πιθανότητας, κατανομή πιθανότητας, βασικές θεωρητικές κατανομές πιθανοτήτων: Διωνυμική, Poisson, Κανονική).
4. Δειγματικές κατανομές (μέσου, διαφοράς δύο μέσων, αναλογίας, λόγου αναλογιών, διασποράς).
5. Η σημασία των μεθόδων επαγωγικής στατιστικής. Πληθυσμός και δείγμα. Αναφορά στη σημασία της δειγματοληψίας και στους τρόπους συλλογής δεδομένων.
6. Διατύπωση ερευνητικών και στατιστικών υποθέσεων. Ελεγχοι υποθέσεων και διαστήματα εμπιστοσύνης.
7. Αναφορά στα στατιστικά πακέτα για την εφαρμογή των στατιστικών μεθόδων μονοδιάστατης ανάλυσης

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- "Εισαγωγή στην Στατιστική", Σ. Κουνιά, Φ. Κολυβά-Μαχαίρα, Κ. Μπαγιάτη & Ε. Μπόρα-Σέντα, Εκδόσεις Χριστοδουλίδη, Θεσσαλονίκη (1994)
- "Κοινωνική Στατιστική" Α. Καλαματιανού, Εκδόσεις Το Οικονομικό, Αθήνα, (1992)
- "Στατιστική, Μέθοδοι-Εφαρμογές", Χ. Ζαχαροπούλου, Τόμος Α', Θεσσαλονίκη, (1989)
- "Στατιστική, Τεύχος 1 Περιγραφική Στατιστική", Γ. Παπαδημητρίου, Εκδόσεις Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη, (1986)
- "Στατιστική", Κ. Δρακάτος, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, (1984)
- "Περιγραφική Οικονομική Στατιστική", Κ. Δρακάτος, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα (1983)
- "Εισαγωγή εις την Στατιστικήν των Κοινωνικών Φαινομένων", Β. Μπένος, Εκδόσεις Καραμπερόπουλος, Πειραιάς (1975)
- "An Introduction to Statistical Methods and Data Analysis", R. Lyman Ott, 4th edition, Wadsworth, INC., Belmont California, (1993)
- "Social Statistics", M.H. Blalock, McGraw-Hill International Editionw, London, (1987)
- "Elementary Business Statistics. The modern approach", J.M. Freund & F.J. Williams, 3rd edition, Prentice_Hall, INC. Englewood Cliffs, New Jersey, (1977)

Ι' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ
ΚΟΙΝΗ ΦΑΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ

A Τρίμηνο

Τίτλος Μαθήματος: Πληροφορική για Διοικητικά Στελέχη I (4 ώρ./εβδ.)

Περίληψη

Στόχος του μαθήματος είναι μια πρώτη εξοικείωση του σπουδαστή με τις βασικές έννοιες των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (Η/Υ) και με ορισμένα διαδεδομένα και χρήσιμα περιβάλλοντα λειτουργικών συστημάτων και προγραμμάτων εφαρμογών. Επίσης η αναγνώριση των δυνατοτήτων της Πληροφορικής και των Τηλεπικοινωνιών στην ανάπτυξη των συγχρόνων συστημάτων.

Θέματα που προσεγγίζονται είναι τα ακόλουθα: Βασικές έννοιες στο χώρο της Πληροφορικής και των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, εφαρμογές της Πληροφορικής σε διάφορους τομείς, εισαγωγή στα Λειτουργικά Συστήματα, Παραθυρικά Περιβάλλοντα καθώς και Επεξεργασία Κειμένου και Ηλεκτρονικά Φύλλα σε παραθυρικό περιβάλλον. Παραδείγματα και εφαρμογές στο Δημόσιο Τομέα.

Θεματολογία Διδακτέας Υλης

1. Εισαγωγή στην Πληροφορική. Η έννοια του συστήματος. Υπολογιστικό Σύστημα. Η δομή του Υπολογιστικού Συστήματος (ανάλυση Υλικού και Λογισμικού μέρους). Κατηγορίες Υπολογιστικών Συστημάτων. Ο ρόλος της Πληροφορικής και των Η/Υ στη Δημόσια Διοίκηση. Κέντρα Πληροφορικής: Δομή και Οργάνωση.
2. Εισαγωγή στα Λειτουργικά Συστήματα. Είδη Λειτουργικών Συστημάτων. Λειτουργικό Σύστημα DOS. Εισαγωγή στα Δίκτυα.
3. Εισαγωγή στα Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης (ΠΣΔ). Ο ρόλος των ΠΣΔ στη Δημόσια Διοίκηση. Εισαγωγή στις Βάσεις Δεδομένων (ΒΔ) και στα Συστήματα Διαχείρησης Βάσεων Δεδομένων (ΣΔΒΔ).
4. Εισαγωγή στον Αυτοματισμό Γραφείου. Παραθυρικά Περιβάλλοντα. Επεξεργασία Κειμένου σε παραθυρικό περιβάλλον. Ηλεκτρονικά Φύλλα σε παραθυρικό περιβάλλον.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Management Information Systems, G. B. Davis, M. H. Olson. McGraw-Hill International Editions.
- Information Systems. Theory and Practice, Burch and Strater. Wiley International.

- **Management Information Systems**, Raymond McLeod, Jr. Prentice Hall International, Inc.
- **Business Information Systems**, H. D. Clifton, A. G. Sutcliffe. Prentice Hall.
- **Operating Systems**, L. S. Keller. Prentice Hall.